

۹۹۵۰/۲۲۰/۱۵۳۵۹۳

شماره :

۱۳۹۸/۵/۱۷

تاریخ :

دارد

پیوست :

نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور - مشهد

بسمه تعالی

معاونن محترم هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی

ریاست محترم سازمان صنعت ، معدن و تجارت خراسان رضوی

ریاست محترم اتاق بازرگانی ، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

ریاست محترم اتحادیه صادرکنندگان صدور خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی

ریاست محترم انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی

موضوع: ارسال گزارش واصله از سفارت جمهوری اسلامی ایران در آنکارا تحت عنوان «آیا ترکیه در بحران

اقتصادی به سر می برد؟»

با سلام؛

احتراماً به پیوست گزارش واصله از سفارت جمهوری اسلامی ایران در آنکارا تحت عنوان «آیا ترکیه در بحران

اقتصادی به سر می برد؟» جهت ملاحظه و بهره برداری مقتضی ارسال می گردد.

غلامعباس ارباب خالص

مشاور وزیر و رئیس نمایندگی

آیا ترکیه در بحران اقتصادی بسر می برد؟

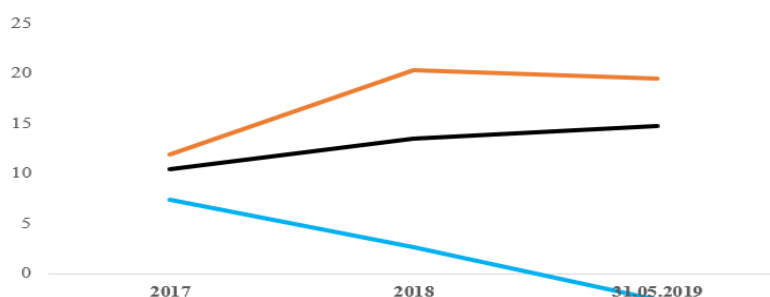
وب سایت بورس و پول ترکیه با انتشار گزارشی به قلم آقای مافی یغیلم، به بررسی وضعیت کی اقتصاد ترکیه و اینکه آیا یک بحران اقتصادی در ترکیه وجود دارد؟ پرداخته که ترجمه آن به شرح ذیل است:

براساس اعلام منابع رسمی، رشد اقتصادی ترکیه در سه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ منفی ۲,۶ درصد بوده است. رشد اقتصاد ترکیه در سه ماهه پایانی سال ۲۰۱۸ نیز منفی ۳ درصد بود و این برای دومین بار است که اقتصاد ترکیه به صورت پی در پی با رشد منفی مواجه شده است. وقتی از این منظر به موضوع نگاه می کنیم شاهد یک افول اقتصادی می باشیم، اما وجود نرخ تورم، نرخ بیکاری و نرخ بهره بالا وضعیت را از افول اقتصادی به رکود اقتصادی تغییر می دهد. تعریف کلی بحران اقتصادی یعنی، فراز و نشیب های شدیدی که فراتر از سطح قابل قبول و انتظار سبب برهم خوردن تعادل در بخش های تولید، کالا، خدمات و کاهش ارزش پول ملی بعنوان پایه های اصلی اقتصاد می گردد.

اما تعریف دیگر بحران اقتصادی یعنی نرخ منفی رشد اقتصادی، نرخ بالای تورم، بیکاری، بهره، کسری تراز پرداختی، کسری بودجه، کاهش ارزش پول ملی و عدم امید به آینده برای مدت زمانی نسبتا طولانی، با عنایت به این تعریف شاخص های اقتصادی ترکیه را برای سالهای ۲۰۱۷ الی ۲۰۱۹ در ذیل مورد بررسی قرار داده ایم.

شاخص های اقتصادی	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۶ ماهه ۲۰۱۹
رشد اقتصادی	۷,۴	۲,۳	-۲,۶
درآمد سرانه	۱۰ هزار و ۵۳۷ دلار	۹ هزار و ۳۴۶ دلار	۸ هزار و ۵۰۷ دلار
نرخ تورم	۱۱,۹	۲۰,۳	۱۵,۷
نرخ بهره	۱۳,۴	۱۹,۷	۲۴,۷۸
نرخ بیکاری	۱۰,۴	۱۳,۵	۱۴,۷
ارزش برابری لیر/ دلار	۳,۷۸	۵,۲۹	۵,۸۹
شاخص اعتماد مصرف کننده	۶۵,۱	۶۹,۵	۵۵,۳

در منحنی ذیل نیز منحنی رشد اقتصادی (آبی رنگ) بیکاری (سیاه رنگ) و تورم (نارنجی رنگ) نشان داده شده است. در هر سه منحنی به خصوص تورم، کاهش رشد اقتصادی، افزایش نرخ بیکاری و تورم مشاهده است.

در جدول و منحنی بالا اطلاعات ذیل را در اختیار ما قرار می دهد:

- ۱- درآمد سرانه با سرعت قابل ملاحظه ای در حال کاهش است.
- ۲- کاهش رشد اقتصادی به وضعیت کوچک شدن اقتصاد منجر شده است. به عبارت دیگر اقتصاد ترکیه نه تنها دیگر رشد ندارد، بلکه در حال کوچک شدن است.
- ۳- با کوچک شدن رشد اقتصادی، نرخ بیکاری نیز به سرعت در حال افزایش است و بازگشت نرخ بیکاری به ارقام سالهای قبل نظیر ۸ و ۹ درصد در آینده نزدیک غیر ممکن است.
- ۴- متوسط نرخ تورم برای کشورهای توسعه یافته ۳ و ۴ درصد و برای کشورهای در حال توسعه به غیر از چند کشور مشکل دار ۴ - ۵ درصد می باشد اما این رقم برای ترکیه ۲۰ درصد است که از سطح متوسط جهانی بسیار بالاتر است.
- ۵- در حالی که سایر کشورهای دنیا در صدد کاهش نرخ بهره هستند اما نرخ بهره در ترکیه همواره رشد صعودی داشته است.
- ۶- کاهش ارزش پول ملی همچنان ادامه دارد. ارزش لیر در برابر دلار طی ۵ ماه اخیر ۳۱ درصد کاهش داشته است. کاهش ارزش پول ملی مردم یک کشور را از دو جهت تحت تاثیر قرار می دهد. اول اینکه، مردم آن کشور دیگر به دنبال پس انداز با پول های ملی خود نخواهند بود بلکه به سمت پس انداز با ارزهای خارجی از جمله دلار پیش خواهند رفت. دوم اینکه، شرکتهایی که بدهی خارجی از جنس دلار دارند با مشکلات جدی مواجه خواهند شد این شرکتهای باید تلاش کنند تا نسبت به گذشته لیر بیشتری کسب کنند.
- ۷- شاخص اعتماد مصرف کننده نیز از روند اقتصادی کشور نصیب خود را برده است و با کاهش مواجه شده و این نشان می دهد که مصرف کننده حداقل در کوتاه مدت امیدی به اصلاح شرایط موجود اقتصادی ندارد.

در واقع با مشاهده تابلو و منحنی های بالا متوجه یک بی ثباتی اقتصادی و یا برهم خوردن تعادل اقتصاد کشور هستیم که در واقع این همان بحران اقتصادی است.

در پاسخ به این سوال که نام این بحران چیست؟ باید گفت، یک افول اقتصادی اما به دلیل وجود نرخ بالای تورم، نرخ بالای بیکاری، نرخ بالای بهره بالا و کاهش شدید ارزش پول ملی دیگر از وضعیت افول اقتصادی به وضعیت رکود اقتصادی تغییر یافته است.

همچنین در پاسخ به این سوال که چه اقداماتی سبب برون رفت از بحران اقتصادی در کوتاه مدت می شود؟ نیز باید گفت، بی شک بازنگری در سیاست های داخلی و خارجی کمک شایانی به برون رفت از بحران اقتصادی می نماید. باید از

برنامه های پی در پی اقتصادی بی ثمر که بیشتر جنبه شعاری داشته و تاثیری بر رشد اقتصادی و کاهش نرخ تورم و بیکاری ندارد، دست برداشت و در مقابل به سمت برنامه های اقتصادی عملگرا که با توجه به واقعیات اقتصادی جامعه تدوین شده است، پیش رفت. سیستم های تشویقی اقتصادی باید مطابق با استانداردهای روز دنیا باشد نه براساس رانت و منفعت رسانی به گروه های خاص، اهمیت صرفه جویی در دستگاههای دولتی و توجه ویژه به مقوله پس انداز بسیار حائز اهمیت می باشد. همچنین مقامات دولتی نیز باید از اظهارنظرهایی که تعادل بازار را برهم می زند، جدا خودداری نمایند.

اینگونه برداشت می شود که اجرای موارد فوق الذکر می تواند در کوتاه مدت و میان مدت بر شاخص اعتماد مصرف کننده و فضای روانی حاکم بر جامعه تاثیر مثبتی بگذارد.

ترجمه و تنظیم: بخش اقتصادی سفارت جمهوری اسلامی ایران - آنکارا (۹۸/۴/۲۶)